

УДК 141.81(410.1)

ТОМАС МОР ТА ЙОГО УТОПІЯ

Студ. Купка Л. В., гр. БХФ 1-18

Науковий керівник доц. Множинська Р. В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Основною метою цієї роботи є обґрунтування ідеї ідеальної держави Томаса Мора, виявлення можливостей проектування ідеї ідеальної держави на сучасний світ, розкривши особливості його поглядів та продовжуючи їх, зокрема, демократичних початків організації державної влади.

Завдання. Основним завданням сьогодення постає вивчення спадщини видатних умів людства, ознайомлення з основами їх філософії, діалектикою і логікою творчого мислення. Одним з яких є Томас Мор. Охарактеризувати його новаторські для свого часу ідеї та загалом утопію - "царство майбутнього", яке людина створює собі в мріях.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є твір "Утопія" Томаса Мора - прогресивного мислителя та письменника, сина епохи Відродження.

Методи та засоби дослідження. У структурі загальнонаукових методів, що використані у роботі, можна виділити такі: метод емпіричного дослідження : спостереження, порівняння, опис, теоретичного пізнання.

Практичне значення отриманих результатів. Отримані результати, можуть бути використані викладачами філософії, психології, політології, правознавства, класними керівниками, при проведенні позакласових заходів у школі з учнями старших класів. Також студентами та учнями старших класів при підготовці до занять або як додаткові матеріали для продовження досліджування наукової роботи про постать Томаса Мора та його утопії. Інтерес до утопії, що відкриває для людини нові можливості духовних шукань, в наші дні надзвичайно високий, хоча ставлення до неї суперечливо. Деякі дослідники висловлюють думку про зникнення утопії або про зниження її ролі в культурі у зв'язку з розвитком раціональних методів прогнозування. Інші стверджують, що утопічні пошуки загострюються лише в переломні для історії моменти. Погоджуючись з останнім думкою, автор в даному дослідженні вважає, що утопія не втрачає значимості і в періоди відносної стабілізації. Виходячи з принципу іманентності утопічної свідомості і його проявів - утопії в різних її формах і модифікаціях, автор дотримується думки про незмінну актуальність утопії. Тому виникає проблема обґрунтування причин актуальності як життєстійкості, вітальності утопії, що супроводжує цивілізацію впродовж багатьох століть.

Результати дослідження. Отже, утопія являє собою безкласове суспільство, що складається з вільної від експлуатації більшості. Однак, проектуючи справедливе суспільство, Мор виявився недостатньо послідовним, допустивши в утопії існування рабів. Що викликає суперечність у уявленнях про утопію. До всіх релігій в «Утопії» ставлення толерантне, і заборонений тільки атеїзм, за прихильність якому позбавляли права громадянства. У ставленні до релігії Мор займає проміжне положення між людьми релігійного і скептичного світогляду, але в питаннях суспільства і держави він — чистий раціоналіст. Визнаючи, що існує суспільство нерозумне, Мор разом з тим заявляє, що воно — змова багатих проти всіх членів суспільства. Соціалізм Мора цілком відображає навколишню обстановку, сподівання пригнобленого населення міста і села. В історії соціалістичних ідей його система ставить питання про організацію суспільного виробництва, до того ж у загальнодержавному масштабі. Новим етапом у розвитку соціалізму вона є ще й тому, що в ній усвідомлено значення державної організації для побудови соціалізму, але Мор

не міг свого часу бачити перспективу безкласового суспільства (у «Утопії» Мора рабство не скасовано), що здійснює великий принцип «від кожного за його здібностями, кожному за його потребами» без будь-якої участі державної влади, що стала зайвою. У своїх творах Мор запропонував зовсім нові для його епохи демократичні початки організації державної влади. Сформовані в період становлення капіталістичної формації, зародження ранніх відносин погляди Мора не втратили свого історичного значення. Його проект ідеальної держави викликає і нині гострі зіткнення думок учених різних країн.

Висновки. Отже, підсумовуючи, можна сказати, що під час написання статті було опрацьовано велику кількість літератури та інших ресурсів, висвітлено поняття “ утопія”, та особливості утопії Томаса Мора.

1. Утопія - є нездійсненна мрія, в якій виражаються різні ідеали суспільства. У всіх утопіях проходить думка, що в майбутньому людство не знатиме поділу на раси, стани. Люди будуть говорити однією мовою і матимуть спільні інтереси. Утопія - це "царство майбутнього", яке людина створює собі в мріях.

2. Перші уявлення про утопію пов'язані з іменем Томаса Мора. Він був прогресивним мислителем та письменником, дитиною епохи Відродження, коли Західна Європа, вражена антифеодальними рухами, увійшла в стадію первісного розвитку капіталізму, коли техніка і наука пішли вперед, коли думка обганяла дійсність у пошуках нового.

На завершення хочеться навести слова Роберта Уїттінгтона, одного з учених-сучасників Томаса Мора. Його характеристика виявилася пророчою: «Мор - людина ангельського розуму і рідкісної вченості. Рівних йому я не знаю. Бо де ще знайдеться людина такого благородства, скромності і люб'язності? І водночас, дивовижної веселості і потіхи, в інший час - сумною серйозності. Людина для всіх часів .

Ключові слова: утопія, соціально-філософська доктрина, суспільство, технічний прогрес, анти індивідуалістичне трактування, держава.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кобів Й. Поборник соціальної справедливості // Мор Т., Кампанелла Т. Утопія. Місто Сонця. — К.: Дніпро, 1988. — С. 6—14.
2. Лозовицький О. Утопія політична // Політична енциклопедія :Парламентське видавництво, 2011. — с.742
3. М. Кармазіна. Мор Томас // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. — К.:Парламентське видавництво, 2011. — с.465.
4. Мор, Томас // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (голова редколегії) та ін. ; Л. В. Озадовська, Н. П. Поліщук (наукові редактори) ; І. О. Покаржевська (художнє оформлення). — Київ : Абрис, 2002. — С. 397. — 742 с.